

Vraag nr. 341
van 17 juni 1998
van de heer JOHAN MALCORPS

Biogastanks – Veiligheidsmaatregelen

Het opslaan van biogas is niet zonder risico. Ondanks de vele technische veiligheidssystemen is een ongeval nooit uit te sluiten. Een ultiem veiligheidssysteem is onder andere dat het dak van de silo de lucht wordt ingeslingerd wanneer alle andere veiligheidssystemen blijken te falen. Zo werd begin mei in de haven van Antwerpen het dak van een silo, weliswaar geen biogastank, weggeslingerd.

Dergelijke biogastanks zijn echter wel problematisch wanneer ze zich dicht bij een woongebied bevinden. In deze omstandigheden zoekt men voor het oplossen van het veiligheidsprobleem een antwoord in de vorm van het aanleggen van een berm parallel met een bepaalde risicocontour. Er ontstaat wel een probleem wanneer deze uiterste risicocontour in bijvoorbeeld een aanpalend woongebied valt.

1. Biedt het aanleggen van een berm rond een biogastank een voldoende veiligheidsgarantie naar dichtbijgelegen woongebieden ?
2. Om redenen van stedenbouwkundige aard is het mogelijk dat dergelijke berm niet volledig kan worden uitgevoerd en derhalve bressen vertoont. Biedt in dergelijk geval de berm een voldoende veiligheidsgarantie ?
3. Biedt het aanleggen van een groenzone op de plaatsen waar stedenbouwkundig geen berm kan worden aangelegd dan een oplossing naar veiligheid toe ?
4. Mag een bedrijf zijn bedrijfsgrens om veiligheidsredenen verleggen naar een aanpalend woongebied ?

Antwoord

Het hoofdbestanddeel van biogas is methaan en aangezien de belangrijkste externe risico's (brand of explosie) meestal toe te schrijven zijn aan het methaan in het biogas, behandel ik verder enkel de risico's van methaan. Methaan is een gevaarlijke stof, daar het een zeer licht ontvlambare stof is. Methaan is bovendien lichter dan lucht.

Het opslaan van gevaarlijke stoffen in vergunningplichtige bedrijven is vervat in titels I en II van het Vlarem. Zo is onder andere een bedrijf dat 200 ton of meer methaan opslaat, verplicht een extern veiligheidsrapport op te stellen. Dergelijk veiligheids-

rapport maakt deel uit van de milieuvergunningaanvraag. In een extern veiligheidsrapport worden de risico's gekwantificeerd en weergegeven door zogenaamde individuele risicocontouren en een groepsrisico. De huidige in het Vlaams Gewest gehanteerde risicocriteria zijn vervat in het rapport MIRA 1994.

Bedrijven waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in hoeveelheden kleiner dan die voor veiligheidsrapportplicht volgens het Vlarem, kunnen door de vergunningverlenende overheid worden verplicht een zogenaamde veiligheidsstudie uit te voeren.

Ik stip aan dat voor elke industriële activiteit waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn er een extern risico bestaat. Er is met andere woorden geen "ultiem veiligheidssysteem". Er zal steeds een restrisico blijven, bijvoorbeeld door blikseminslag of door aardbeving.

1. Het aanleggen van een berm rond een biogastank is zeker geen veiligheidsgarantie op zich. Absolute veiligheid kan nooit worden gegarandeerd. Het externe risico van een methaantank wordt onder andere bepaald door de aanwezige hoeveelheid methaan en de ligging van de woongebieden ten opzichte van de betrokken installaties. Het externe risico van een veiligheidsrapportplichtige inrichting dient te voldoen aan de in het Vlaamse gewest gehanteerde risicocriteria, zo niet dienen er door de exploitant van de inrichting de nodige risicoreducerende maatregelen te worden genomen. Bij ontstentenis van deze kan de milieuvergunning worden geweigerd of kan een exploitatieverbod opgelegd worden.

Het aanleggen van een berm rond een methaantank geeft bescherming tegenover de warmtestralingseffecten van een brand. Of een berm ook bescherming geeft tegenover de effecten van een explosie is minder evident en dient geval per geval te worden onderzocht. Voor dergelijk onderzoek kan een beroep worden gedaan op onder meer erkende deskundigen in de discipline "externe veiligheid risico's voor zware ongevallen".

2. Zoals ik hierboven aantoonde, biedt een berm rond een methaantank geen absolute veiligheidsgarantie. De invloed van bressen in een dergelijke berm is niet a priori te voorspellen, maar dient geval per geval te worden bestudeerd. In vele gevallen zullen bressen in bermen zowel ten gevolge van brand als van explosie uiteraard een risicoverhogend effect hebben.
3. Het aanleggen van een groenzone zal geen noe-

menswaardige beschermende invloed hebben en beschermt alleszins minder dan een berm.

4. Het is niet de ligging van een terreingrens die het externe risico bepaalt, maar de ligging van het woongebied ten opzichte van de betrokken installaties. Het verleggen van de terreingrens heeft dus geen invloed op het externe risico, voorzover er geen bijkomende installaties met gevaarlijke stoffen op dat bijkomende gebied worden geplaatst.

Aangezien één van de in het Vlaamse gewest gehanteerde criteria betrekking heeft op een individuele risicocontour die niet buiten de terreingrenzen mag reiken, kan het verleggen van een terreingrens, met name het uitbreiden van het bedrijfsgebied, een maatregel zijn om te voldoen aan de in het Vlaamse gewest gehanteerde risicocriteria.